

NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

PROTETİK DİŞ TEDAVİSİ ANABİLİM DALI

Kliniğimize başvuran hastaların ilk muayenesi nöbetçi hekim tarafından yapıldıktan sonra randevuları hasta kabul biriminde verilmektedir. Randevu günü gelen hastaların protetik diş tedavisine başlanmaktadır. Köprü sökümü, düşmüş kron-köprü simantasyonu ve diğer bölümlerden gelen konsültasyon işlemlerinde randevu verilmeksizin hasta tedavileri nöbetçi hekim tarafından hasta kayıt sırasına göre yapılmaktadır. Ancak hasta yoğunluğuna bağlı olarak gecikmeler yaşanabileceğinden özellikle diğer bölümlerde randevusu olan hastaların (endodonti, tedavi, cerrahi gibi) bu işlemlerini en az 1 gün öncesinden yaptırmaları hastalarımızın randevu haklarını kaybetmemeleri açısından önem taşımaktadır.

Önemli Not: Uygulanan protetik (protez) tedavilerde fakültemiz tarafından alınan işlem ücreti SGK tarafından karşılanmasına rağmen mevzuat gereği işçilik bedelleri (teknisyen ücreti) hastalarımız tarafından diş protez laboratuvarlarına ödenmekte olup işlem bitiminde düzenlenecek raporla birlikte SGK'dan geri alınabilmektedir. Ayrıca; işçilik bedeli dışında tedavi ücreti üzerinden protez katılım payı alımı uygulaması bulunduğundan protez bölümünde tedavinize başlamadan önce bu bedeller hakkında doktorunuzdan detaylı bilgi isterseniz daha sonra yaşanacak sorunların önüne geçmiş olursunuz.

Ağızda eksik dişim var. Protez yapılmazsa ne olur, yaptırmalı mıyım?

Bir dişinizi kaybettiğiniz zaman kalan dişleriniz, dişsiz boşluğa doğru hareket ederek konum değiştirebilir. Konumları değişmiş dişler ağız dokularına zarar verebilir veya çene eklemi rahatsızlıklarına yol açabilir. Bunun yanında konumları değişmiş ve çapraşık hale gelmiş dişleri temizlemek de çok zordur. Buda çürük oluşumuna ve dişeti rahatsızlıklarına yol açabilir.

Protez, ağızınızda kaybettiğiniz diş veya dişlerden dolayı oluşmuş boşluğu doldurur. Çiğneme işlevini yapabilmeye yardım eder. Özellikle ön diş kaybıyla görülen konuşma bozukluğunu düzeltir. Dudak ve yanakları destekleyerek bu dokuların çökmesini engeller ve estetik bir görüntü kazandırır.

Kaç tür protez vardır?

Diş protezleri temel olarak sabit protezler ve hareketli protezler olarak ikiye ayrılır.

Sabit protezler; doğal dişler, diş kökleri veya dental implantlar üzerine hekim tarafından yapıştırılan, hasta tarafından çıkarılmayan protezlerdir.

Hareketli protezler; bölümlü veya tam diş eksikliğinde yapılan, takıp çıkarılabilir protezlerdir.

Kron kaplama nedir?

Kron, çürük ve aşınma gibi herhangi bir nedenle diş dokusunun kaybedildiği durumlarda yapılan ve altındaki hasar görmüş dişe tam uyum göstererek dişi her taraftan saran sabit bir dental restorasyon tipidir. Böylelikle kalan hasarlı diş dokusu korunmuş olur. Bunun yanında estetik düzenlemelerle kabul edilir bir görüntü sağlanır ve hasarlı diş tekrar çiğneme işlevinde görev alır.

Kronlar hangi malzemelerden yapılır?

Kronlar tamamı özel metal alaşımlardan (altın, krom-kobalt vb), metal destekli porselenden veya tamamı seramik malzemeden yapılabilir. Tamamı metal alaşımdan yapılmış kronlar estetik sorun oluşturmayacak arka bölgedeki dişlerde kullanılır.

Porselen oldukça estetik ama çiğneme kuvvetlerine karşı yeterince dayanıklı olmayan bir

malzemedir. Dolayısıyla metal destekli olarak üretilmektedir. Metal-porselen sistemleri uzun yıllardır başarıyla kullanılmaktadır. Ancak sistemin estetik bazı dezavantajlar vardır. Metal renginin kronun içerisinde yansması estetik olarak hoş olmayan bir görüntü oluşturabilir. Günümüzde teknolojinin ilerlemesiyle metalsiz, tamamı seramikten restorasyonlar yapılmaya başlanmıştır. Tamamı seramikten olan restorasyonlar da 2 çeşittir. Bunlar zirkonya seramikleri ve içlerinde özel cam bulunduran seramiklerdir. Tamamı seramikten oluşan kronun ışık geçirgenliği artmış olur. Böyle bir kronun görüntüsü doğal diş görüntüsüne daha yakındır.

Kron kaplamam veya sabit protezim hangi malzemeden yapılmalı?

Kron yaparken kullanılacak malzeme ağız içerisinde kron yapılacak bölgenin, hastanın estetiğini etkileyecek bir bölgede mi, yoksa yüksek kuvvete maruz kalan bir bölgede mi olacağı göz önünde bulundurulur. Kullanılacak malzemeye hekim HASTANINDA ONAMI ALINARAK karar verir.

Kron veya köprü protezim yapılırken kaç randevu gelmem gerekir?

Kron veya köprü restorasyonu en az üç randevuda tamamlanır.

İlk randevu: dişlerin rengi kaydedilir. Sınırlı uyuşturma altında kaplanacak olan diş yontularak kaplama için uygun tasarım hazırlanır. Hazırlanan dişin ölçüsü hassas bir şekilde alınır. Yontulmuş dişe geçici bir kaplama yapılarak ilk randevu tamamlanır.

İkinci randevu: laboratuarda hazırlanan altyapının, üzerine oturduğu dişlerle ve karşıt dişlerle uyumu kontrol edilir. Restorasyonun dişetiyle olan ilişkisi düzenlenir.

Üçüncü randevu: porselenle kaplanmış altyapının uyumu ve karşıt dişlerle olan ilişkileri değerlendirilir. Renk uyumu ve estetik görünüş incelenir. Uyulmama sırasında aşındırmaya gerek kalmamışsa restorasyon dişler üzerine sabitlenir. Eğer uyulmama sırasında porselenden aşındırma yapılmışsa, aşındırılmış yüzeylerin cilasının yapılması için protez tekrar laboratuara yollanır. Bu durumda bir randevu daha (4.randevu) yapılması gerekmektedir.

Ağızımda eksik dişlerim var. Protez yaptırmak için dişlerimi kestirmem mi gerekiyor?

Diş eksikliklerinde, dişsiz bölgenin büyüklüğü göz önünde bulundurularak protez planlaması yapılır. Köprü protezi yapılacağı zaman dişsiz bölgeye komşu sağlam dişleriniz destek ayak olacak şekilde dişsiz bölgeyi kapsayan köprü protezi tasarlanır. Bu durumda köprü tasarımının gereği ve dişsiz boşluğa komşu sağlam dişinizle karşı çenedeki dişler arasında protezin kalınlığı kadar yer açmak için diş yontularak bir miktar diş dokusu uzaklaştırılır.

Diş eksikliklerinde diğer bir seçenek ise dişsiz boşluğun olduğu bölgede çene kemiğine implant yerleştirilerek implant üstü sabit protez yapmaktır. Bu durumda dişsiz boşluğa komşu dişlerin yontulmasına gerek yoktur.

Köprü protezim var. Temizliğini nasıl yapabilirim?

Dişlerinizi en az günde iki kere fırçalamanız gerekmektedir. Her yemekten sonra fırçalanması daha yararlı olacaktır. Porselen köprü, doğal dişler gibi çürümez ancak protezin dişeti seviyesindeki uyumunda problem çıkabilir. Ağızınızda bir protez varsa dişlerinizi daha sık fırçalamalısınız. Bunun yanında köprü gövdesinin altı ve diş araları için diş ipi, arayüz fırçası gibi temizleme araçları da kullanılmalıdır.

Porselen lamina nedir?

Dişlerdeki şekil bozukluğunu, renk değişikliğini, dişler arasındaki boşlukları gidermek için dişlerin ön yüzünde mineden bir miktar kaldırılarak yapılan porselen protezlerdir. Özellikle ön dişlerde estetik sağlamak amacıyla da yapılabilir. Ancak hazırlanan porselen yaprak kadar ince olduğu için ileri seviyedeki aşınmalarda ve renk değişikliklerinde tavsiye edilmez.

Ağızımda hiç dişim yok. Bana ne tür protez yapılacak?

Hiçbir dişinizin olmadığı durumlarda geleneksel olarak alt-üst hareketli tam protez yapılır. Bu protez türü takım diş veya damak protezi olarak ta bilinir.

Günümüzde tam diş eksikliklerinde implant destekli sabit protezler de yapılabilmektedir. Ancak implant yerleştirmek için çene kemiğinin uygun olup olmadığı uzman hekimler tarafından değerlendirildikten sonra bu tedaviye karar verilir.

İmplant destekli protez nedir?

İmplantlar bölümlü veya tam diş eksikliklerinde yapılacak olan proteze destek olmak için kullanılır. Kişinin genel sağlık durumu ve çenelerindeki kemik miktarı uygunsa implantın vida kısmı sınırlı uyuşturma (lokal anestezi) ile çene kemiğine yerleştirilir. Yaklaşık 3-6 ay iyileşme süresi beklenir. İyileşme tamamlandıktan sonra implantın vida parçası üzerine bir parça daha vidalanır ve bunun üzerine protez diş yapılır.

Hareketli (takıp çıkarmalı) protezime hemen alışabilecek miyim?

Yeni yapılmış bir hareketli proteze alışmak biraz zaman alabilir. Ağız dokularının yani yanak, dudak ve dil kaslarının yeni proteze uyum sağlaması biraz zaman alabilir. Bu süreçte yemekleri küçük lokmalar halinde ağza almak, iki taraflı çiğneme yapmak gerekir.

Hareketli protezimi ağızımdan hiç çıkarmadan devamlı takabilir miyim?

Protezinizi devamlı ağızda tutmamanız gerekir. Geceleri çıkarıp temizleyerek ıslak bir kâğıt havluya sarmanız veya içi su dolu bir kaba koymanız gerekmektedir. Böylece ağızındaki yumuşak dokular dinlenir, mantar ve bakterilerden kaynaklı enfeksiyonların önüne geçilmiş olur. Protezlerin geceleri çıkarılamayacağı özel durumlarda, hastaların yalnız kaldıkları zaman protezlerini çıkararak ağız dokularını dinlendirmeleri önerilir.

Hareketli protezimi nasıl temizlemeliyim?

Hareketli proteziniz temizlenmediği takdirde protezlerin altında mikroorganizmalar birikir. Buda damağınızda enfeksiyonlara yol açar. Protezinizin temizliği sıvı sabun ve diş fırçası ile yapılmalıdır. Sadece protezi fırçalama yetmez damağı da fırçalamak gerekmektedir.